

Hammershøj Teglværk
Tindbækvej 16
8830 Tjele

Att: Line Mathiasen, lm@le34.dk og Kresten Hansen,
keh@randerstegl.dk

**Tilladelse til lerindvinding på del af matr. nr. 13g og 16n
Kvorning By, Kvorning i Viborg Kommune gældende i perioden
1. november 2018 til 31. oktober 2028.**

Dato 9-10-2018

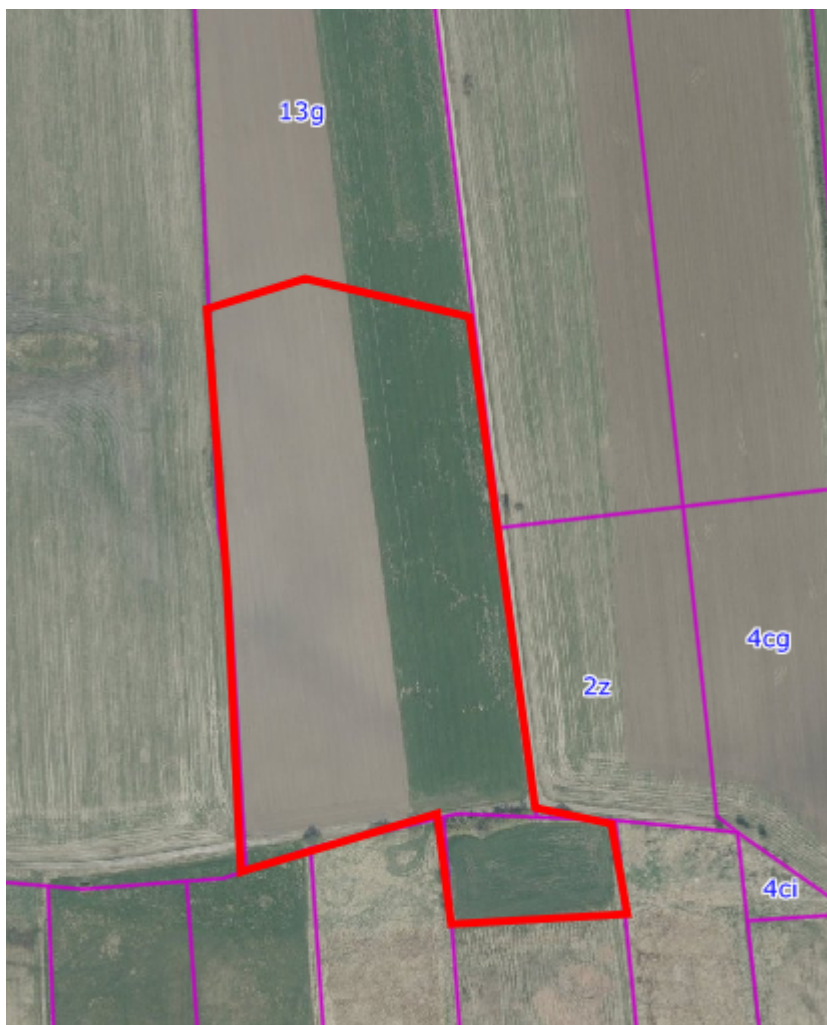
Sagsbehandler Leif Pedersen

Miljoe@ru.rm.dk

Tel. +4578411348

Sagsnr. 1-50-71-22-18

Side 1

Luftfoto over det ansøgte areal

Oversigtskort

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Hammershøj Teglværk Tindbækvej 16 8830 Tjele CVR-nr.: 20400234	Hammershøj Teglværk Tindbækvej 16 8830 Tjele CVR-nr.: 20400234	Keld Lanng Kvorning Møllevej 21 8830 Tjele CVR-nr.: 80308256

Venlig hilsen

Leif Pedersen

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse fra Region Midtjylland.	4
A.1. Råstofloven.....	4
A.2. Miljøvurdering m.v. af konkrete projekter	4
A.3. Natura 2000 områder.....	4
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	4
Der er ikke truffet afgørelser fra andre myndigheder i forbindelse med denne tilladelse.....	4
Vilkår for indvindingen	5
B.1. Vilkår efter råstofloven	5
C. Generelle bestemmelser.....	9
D. Grundlag for tilladelsen.....	13
D.1. Ansøgningens indhold	13
D.2. Udtalelser	14
E. Region Midtjyllands bemærkninger	16
E.1. Råstofplan.....	16
E.2. Kommuneplan	16
E.3. Lokalplan	17
E.4. Vandforsyningsforhold	17
E.5. Naturbeskyttelse.....	17
E.6. Byggeloven	17
E.7. Miljømæssige forhold.....	17
E.8. Vejforhold	20
E.9. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan	20
E.10. Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM).....	20
E.11. Konklusion	21
F. Offentliggørelse og klagevejledning	22
F.1. Råstofafgørelsen	22
F.2. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).....	23
F.3. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet	24
G. Orientering	25
H. Bilag	25

Tilladelsen til råstofindvinding i perioden indtil 30.september 2028

A. Afgørelse fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstofloven¹, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 15.000 m³ ler på de ca. 4,5 ha der er angivet på vedlagte kortrids Bilag B og forsiden.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10.

A.2. Miljøvurdering m.v. af konkrete projekter

Region Midtjylland har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og derfor afgjort, at der ikke er krav om en miljøvurdering², jf. lovens § 21.

A.3. Natura 2000 områder

Nærmeste dele af Natura 2000 områderne, Habitatområdet H 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord m.fl. samt fuglebeskyttelsesområdet F 16 Tjele Langsø ligger ca. 0 henholdsvis 5 kilometer væk.

Region Midtjylland har vurderet, at projektet ikke kan påvirke nogle af Natura 2000-områderne negativt, og det er derfor besluttet at der ikke skal foretages konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af ovennævnte Natura 2000 områder³.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

Der er ikke truffet afgørelser fra andre myndigheder i forbindelse med denne tilladelse.

¹ Jf. bekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² Jf. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 448 af 10. maj 2017 med tilhørende bekendtgørelser

³ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

Vilkår for indvindingen

B.1. Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen påbegyndes

1. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland om indvindingens påbegyndelse.

2. Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Viborg Museum om datoen for arbejdets iværksættelse, med mindre andet er aftalt med museet.

3. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med en grave- og efterbehandlingsplan der er godkendt af Region Midtjylland.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger.

Planen skal som minimum indeholde et kort med angivelse af placering af evt. volde, jorddepoter, startsted for indvindingen og eventuel opdeling i etaper. Efterbehandlingsplanen skal tilgodese jordbrugsmæssige interesser og anviser hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet.

4. Der skal stilles garanti på 80.000 kr. for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes. Der indvindes i 5 etaper og sikkerheden er beregnet ud fra at der kun er én graveetape åben ad gangen.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel økonomisk sikkerhed.

Garantibeløbet kan reguleres af Region Midtjylland såfremt forudsætningerne for beregningen ændres.

5. Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle eller lignende, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord.

Placering af pæle eller lignende til angivelse af gravearealet, skal fremgå af graveplanens kortbilag og skal opsættes inden gravningen påbegyndes.

6. Den sydlige del af matr. nr. 16n Kvorning By, Kvorning må ikke udnyttes før området er indeholdt i regionens råstofplan. Regionen vil meddele dette.

Driftstider

7. Gravemaskiner må kun være i drift:

- mandag til fredag kl. 07.00 – 16.00, dog ikke helligdage.

Kørsel i råstofgraven

8. Udenfor driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

Støj

9. Udsendelse af støj fra lergraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00 - 18.00 : 55 dB(A)

10. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioden accepteres der en periode på 4 uger, hvor der i tidsrummet 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således at støjgener minimeres mest muligt.

11. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger, der maksimalt kan kræves én gang om året, – medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede - træffes af Region Midtjylland.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5 1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

12. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støj dæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller lignende.

Støv

13. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje og materialebunker. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

Graveafstande og begrænsninger

14. Der må ikke inddrages areal herunder afrømmes muld nærmere naboskel end 5 meter. Den nødvendige længere gravegrænse til skel, hvor der efterbehandles ved neddosning, fastlægges i graveplanen, og skal herefter overholdes.

15. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Tidspunktet og metode for indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

16. Tilstanden må ikke ændres nærmere end 2 m fra digefod af beskyttede diger.

Dræn

17. Blotlægges dræn i forbindelse med indvindingen, kan Region Midtjylland forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Arkæologi

18. Fremkommer der arkæologiske fund eller anlæg i forbindelse med råstofindvindingen, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Viborg museum.

Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

19. Olie eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme, og håndteres som forurenede jord.

20. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter, eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

21. Brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal anbringes i aflåselige lukkede containere, bygninger eller lignende, med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter, eller have kontrolleret afledning, med spildevandstilladelse dertil. Region Midtjylland kan kræve omplacering af brændstoftanke, såfremt placeringen vurderes at indebære en væsentlig risiko for forurening af jord eller grundvand.

22. Der må ikke etableres underjordiske olietanke indenfor graveområdet.

23. Uden for driftstiden skal maskiner parkeres uden for indvindingsområdet.

Mobile tanke

24. Entreprenørtanke kan midlertidigt placeres nær anvendt ikke-mobilt maskinel, dog under hensyn til, at der ikke må være risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres udenfor selve gravearealet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

Ikke mobile tanke

25. Olietankbekendtgørelsen og øvrige krav i tankenes typegodkendelser, skal til enhver tid være overholdt. Dokumentation herfor skal på forlangende fremvises.

26. Tankning af grave- og læssemaskiner, mobile anlæg og entreprenørtanke, samt reparation af kørende materiel skal foregå på arealer sikret mod spild til jord og grundvand. Arealerne skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk f.eks. spildmåtter eller betonbelægning.

27. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

Affaldshåndtering

28. Indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

29. Olieaffald (spildolie, olieholdige klude mv.), og andet farligt affald skal opsamles, kildesorteres og i øvrigt håndteres i overensstemmelse med kommunens Regulativ for Erhvervsaffald.

Andre aktiviteter

30. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen, skal senest indenfor 1 år efter ophørt anvendelse bortskaffes fra råstofgraven.

31. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet, end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Råstofmyndigheden kan dog dispensere herfor, såfremt der foreligger redegørelse for, at aktiviteten kan finde sted, uden at bryde de i tilladelsen stillede vilkår for indvindingen eller udskyde

efterbehandlingstidspunktet. Tilsvarende kan der dispenseres, såfremt der foreligger en tilladelse/godkendelse til aktiviteterne efter miljøbeskyttelsesloven og planloven.

Efterbehandling

32. Efterbehandlingen skal være afsluttet hurtigst muligt og senest 1 år efter indvindingens ophør.

33. Etaperne skal efterbehandles løbende.

34. Der skal efterbehandles til jordbrugsformål i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

35. Ved efterbehandlingen skal afstanden fra graveområdets ydre grænse være mindst 3 m.

36. Mod naboejendommene skal skrån timer efterbehandles med anlæg varierende mellem 1:2 og 1:4.

37. Hvis der bliver indledt råstofudnyttelse på tilstødende ejendomme, kan der efter nærmere aftale af landskabelige hensyn foretages en bortgravning eller udjævning og planering af de berørte skel. Der skal i givet fald fastsættes nærmere herom i grave- og efterbehandlingsplanen.

C. Generelle bestemmelser

Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvinding må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage får, ansøger besked og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland, i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen, at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne, og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Arkæologi

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at

undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse kunne betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af bekendtgørelsen om fredning af visse dyre- og plantearter m.v.⁴, fremgår det, at i perioden:

- 1. april – 31. august må digesvalereder ikke ødelægges.

En række arter er desuden beskyttet jf. Habitatbekendtgørelsen.

Disse "Bilag IV arter" er beskyttede overalt hvor de forekommer.

Bestemmelsen beskytter de steder, hvor dyrene yngler og opholder sig for eksempelvis at overvintre. Det kan være hule træer, hvor flagermus opholder sig eller ynglevandhuller for padder.

Aktiviteter, som kan forringe den økologiske funktionalitet af arternes ynglelokalitet eller levested, må ikke iværksættes.

Hvis der konstateres tilstedeværelse af bilag IV-arter kan det medføre, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling, ikke lovligt kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave:

- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Småflagermus
- Markfirben
- Strandtudse

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af indvandrede bilag IV-arter.

Region Midtjylland har vurderet, at der ikke på tilladelsestidspunktet er bilag IV-arter på arealet, som påvirkes af tilladelsen.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en

⁴ Bekendtgørelse nr. 867 af 27. juni 2016.

underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved skat, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

Ændringer af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår, eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

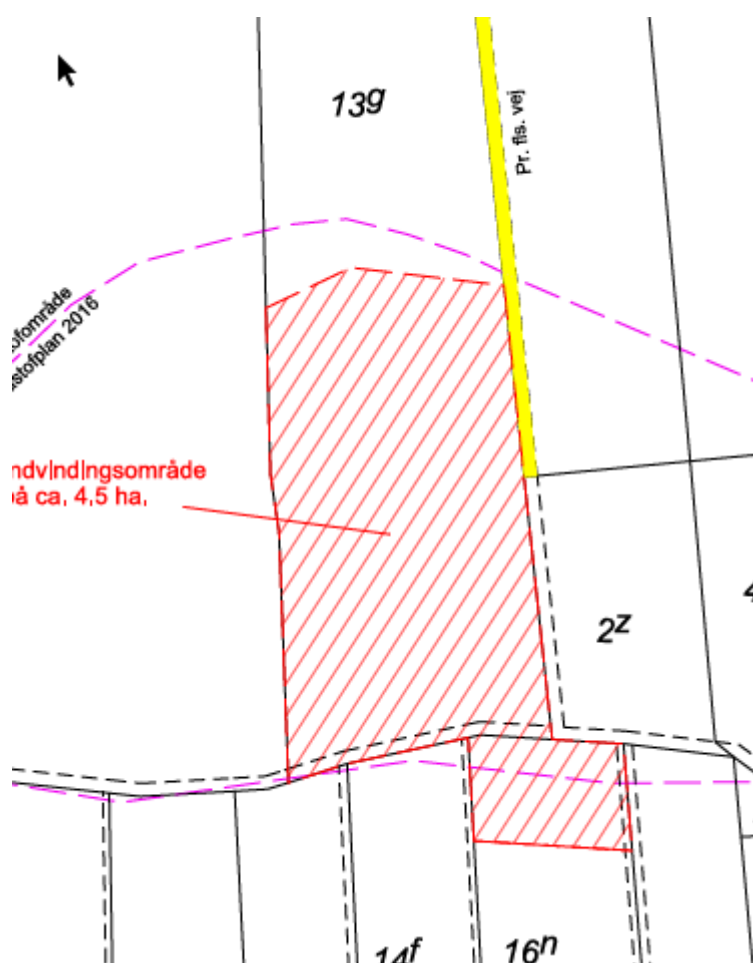
Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår, eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

D. Grundlag for tilladelsen

D.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 27. august 2018,
- Ansøgningen angår ejendommen matrikel nr. 13g og 16n Kvorning By, Kvorning, Viborg Kommune som udgør totalt 10,7 ha.

- Det ansøgte indvindingsareal udgør 4,5 ha af ejendommen, og er vist ovenfor.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 15.000 m³ ler årligt.
- Der søges om tilladelse til gravning i perioden fra oktober 2018 indtil september 2028. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. kote 3-7, ca. 2 meter under terræn, ca. 2 meter over grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
 1. gravemaskine
 2. 1. dumper
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 1000 liter pr. år.

- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til 7.00-16.00, mandag til fredag.
- Forventet støjniveau angives til 55 dBA ved nærmeste bolig. Der planlægges ikke støjdæmpende foranstaltninger.
- Støv angives ikke som et problem, da der ikke foregår oparbejdning af ler på stedet.
- Affald oplagres ikke på indvindingsstedet.
- Det oplyses, at der ikke er borer/brønde indenfor 300 meter.
- Tingbogsattest af 23. juli 2018.
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af tidligere indvinding på stedet.
- Det angives, at kørslen til indvindingsområdet sker ad Langdyssevej med overkørsel til Langdyssevej.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til jordbrugsmæssig anvendelse.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, (dateret 23. juli 2018 udarbejdet af LE34)
- Kortbilag 1 i 1: 25.000 benævnt "Oversigtskort", udført af LE34, og dateret 23. juli 2018.
- Kortbilag 2 1: 5.000 benævnt "Oversigtskort", udført af LE34, og dateret 22. juli 2018.
- VVM-anmeldelse af 23. juli 2018. Bilag C.

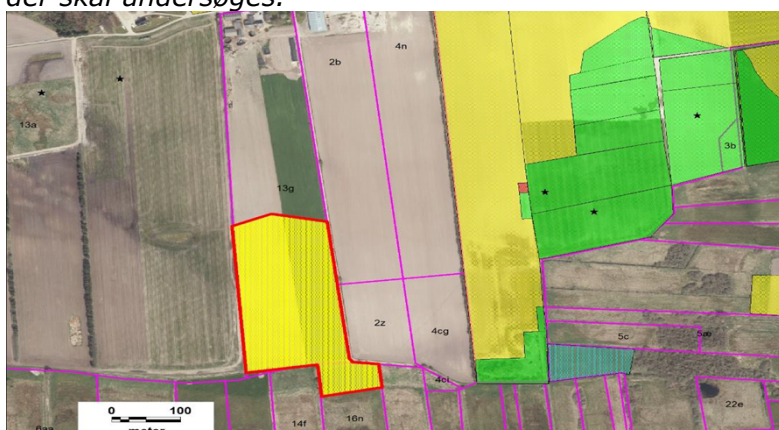
D.2. Udtalelser

Viborg Museum har i svar af den 3. september 2018 bl.a. skrevet følgende:

Det er museets vurdering, at der er høj risiko for forekomst af ukendte fortidsminder i området, der berøres af ovennævnte anlægsarbejde.

For at afklare, om der faktisk er væsentlige fortidsminder i området, er det nødvendigt at foretage en arkæologisk forundersøgelse (prøvegravning). En juridisk bindende udtalelse i henhold til museumslovens § 25 kan derfor kun fremsendes såfremt museet får mulighed for at foretage en forundersøgelse af det berørte areal.

Nedenstående luftfoto fra 2017 viser med tyk rød streg det område, der skal undersøges.

Viborg Kommune

Kommunens bemærkninger til indvindingen:

Langs markvejen mellem de to matrikler (13g og 16n) ligger der et jorddige, som er beskyttet efter museumslovens § 29a. Diget må således ikke berøres af indvindingen. Kommunen skal derfor anmode regionen om, at der stilles sådanne vilkår for gravning og efterbehandling, at dette sikres.

Vedrørende screeningsskemaets pkt. 26 og 27 har kommunen ikke kendskab til arter, ud over hvad der måtte fremgå af miljøportalen. Vi vurderer, at det ansøgte ikke kræver nogen tilladelse fra kommunen som myndighed.

Andre myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningmaterialet har været sendt i forhøring til følgende inden udarbejdelse af udkast:

Adresser på ejere af nabomatrikler, der er indkaldt bemærkninger fra:

Matr. nr. 2aa, 2b og 13a, Tage Knudsen, Hulbækvej 31, 8830 Tjele

Matr. nr. 14f, Knud Erik og Leif Sørensen, Østergade 61, 8830 Tjele

Matr. nr. 15p, Villy Sørensen, Kvorning Møllevej 23, 8830 Tjele

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med høringen.

E. Region Midtjyllands bemærkninger

E.1. Råstofplan

Det ansøgte indvindingsareal er beliggende i Råstofgraveområde Hammershøj Nord, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af ler.

Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte Råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem gravearealer der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter. Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der ellers fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding. Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til Lov om Miljøvurdering. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens råstofgraveområder ikke er væsentlige interessekonflikter som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

E.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer og retningslinjer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2029 for Viborg Kommune.

Det følgende af kommuneplanens retningslinjer er medinddraget som grundlag for regionens vægtning efter råstofloven:

- Skovrejsningsområder - uønsket
- Od (område med drikkevand)
- Bevaringsværdigt landskab
- Specifik geologisk bevaringsværdi
- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Naturbeskyttelsesområde
- Lavbundsareal

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling, da lerindvindingen ikke vurderes at kunne påvirke udpegningsgrundlaget for retningslinjerne. Arealet efterbehandles løbende til jordbrugsmæssige formål og der vil kun være ca. 0,8 ha åbent ad gangen i en dybde på 1-2 meter.

E.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

E.4. Vandforsyningsforhold

Arealet ligger i Områder med Drikkevandsinteresser og der er ingen vandværker, hvis vandindvindingsopland strækker sig ind under det ansøgte areal.

Det ansøgte vurderes til ikke at indebære en væsentlig risiko for forurening af konkrete drikkevandsforsyninger eller de overordnede drikkevandsinteresser, men til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald.

E.5. Naturbeskyttelse

Indvindingen vurderes at have en neutral virkning i forhold til påvirkning af naturinteresser.

Indvindingen vurderes, hverken at kunne påvirke nærmeste § 3 område (registreret eng efter § 3 i naturbeskyttelsesloven ca. 10 meter mod vest) eller Natura 2000 områderne ca. 10 meter mod øst, syd og vest.

Region Midtjylland har ikke kendskab til at der findes, og det er vurderet, at der på arealet, ikke er levested eller rasteområde for arter, der er omfattet af bilag IV i habitatdirektivet, som kan beskadiges.

Selve gravearbejdet og efterbehandlingen kræver ikke dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Indvindingen af ler vil foregå i 5 etaper af ca. 0,8 ha. Etaperne efterbehandles løbene til jordbrugsmæssige drift. Indvindingen vil således ikke påvirke det nærliggende § 3 område, da der ikke graves under grundvandsspejlet og der dermed ikke sker en udtørring af engen. Der vil heller ikke ske en påvirkning af Natura 2000-området, hvis udpegningsgrundlag bl.a. er vandløb med planter, bøgeskov på muldbund, elle-og askeskove, da indvindingsområdet ikke ligger i nærheden af disse naturtyper ligesom indvindingen foregår i kote 12,5 mens den nærmeste del af Natura 2000 området er beliggende i kote 7,5.

Ved den planlagte efterbehandling til jordbrugsmæssige formål vurderes den samlede påvirkning af naturbeskyttelsesinteresser at være neutral.

E.6. Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte

skurvogne, brovægte eller lignende. Der henvises til Bygningsreglementet.

Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.7. Miljømæssige forhold

Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave, i det åbne land, bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt. Det er derfor ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt og fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjvilkår for områdetype 3, er en rimelig afvejning af hensynet til indvindingens stedbundne karakter, og hensynet til en forventning om lavt støjniveau i det åbne land.

Dog vurderes det, at der typisk er mulighed for, at tilrettelægge driften således, at støjen lørdage i tidsrummet 07:00- 14:00 kan bringes ned til 45 dB(A), f.eks. kan aktiviteten sædvanligvis begrænses til udlevering af råstoffer indenfor denne grænse.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer indenfor området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00.
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00.

Søn- og helligdage

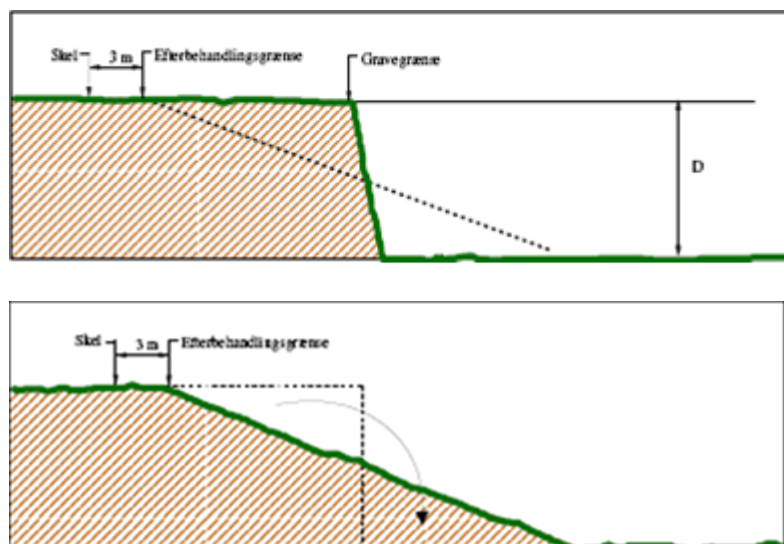
- 40 dB(A) hele døgnet.

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til hverdage 7:00-16:00.

Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær grusgraven.

For en simpel efterbehandling, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning, skal gravegrænsen fastlægges som beskrevet på figurerne herunder.

Andre forhold

Der er foretaget bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af det ansøgte areal. Oplysninger fra VVM-anmeldelsen og høringssvar er desuden indgået i sagsbehandlingen.

Der er ud over de ovenfor nævnte, ikke konstateret yderligere forhold der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med VVM-screeningen, se bilag A.

Intern trafik

Den interne trafik, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres i henhold til potentielle gener fra støv og støj,

ved at fastlægge vilkår om driftstider og vilkår om overholdelse og fastsættelse af støjgrænser.

E.8. Vejforhold

Der planlægges udkørsel til Langdyssevej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndighederne i samarbejde med politiet.

E.9. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan

Grave – og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at branchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes.

Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Nærværende efterbehandlingsplans hovedprincip er, at der efterbehandles til jordbrugsmæssig drift.

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret. Her bør beregningen af sikkerhedsstillelsen beskrives eks. efterbehandles efter etaper m.m.

E.10. Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Råstofindvinding hører under reglerne om miljøvurdering af konkrete projekter(VVM)⁵.

Det ansøgte har ikke et omfang så det er omfattet af lovens bilag 1, hvor projektet automatisk er omfattet af krav om miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Råstofindvinding fra åbne brud er opført under lovens bilag 2, nr. 2a, hvorfor det skal afgøres om indvindingen er omfattet af kravet om miljøvurdering og VVM-tilladelse, på baggrund af den indsendte ansøgning.

Region Midtjylland har derfor udført en såkaldt screening.

Screeningen sammenstiller den nødvendige viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er miljøvurderingspligtigt.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

⁵ Jf. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 448 af 10. maj 2017 med tilhørende bekendtgørelser.

E.11. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstoflovgivningen, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

F. Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort den **9. oktober 2018**, på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagefristen for denne råstoftilladelse er den **6. november 2018**.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk.

Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Involverede i sagen vil modtage en kopi af Region Midtjyllands udtalelse til klagenævnet.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan bringes for domstolene, inden for 6 måneder fra tidspunktet hvor Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er meddelt

F.1. Råstofafgørelsen

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt, eller offentligt bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁶, jf. råstoflovens §§ 13-16.

⁶ Jf. bekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer §§ 13-16.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

F.2. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort eller meddelt. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁷.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som

⁷ Jf. bekendtgørelse af lov om Miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) nr. 448 af 10. maj 2017 med tilhørende bekendtgørelser.

dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

F.3. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet

Myndighedens vurdering af, at det ansøgte projekt ikke påvirker Natura 2000 områder og at der derfor ikke skal udføres en konsekvensvurdering, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag denne afgørelse er offentligt bekendtgjort eller meddelt.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til myndigheden via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Vurderingen af at der ikke skal udføres en konsekvensvurdering, skal påklages efter en konkret lov. Hvis Region Midtjylland f.eks. træffer afgørelse efter Råstofloven og vurderer, at tilladelsen ikke kan påvirke et Natura 2000 område, og at der derfor ikke skal ske konsekvensvurdering, kan den afgørelse påklages efter Råstofloven. Klagereglerne skal altså findes i den lov, der træffes afgørelse efter.

G. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er i dag sendt til

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Viborg Museum, vibmus@viborg.dk
- Skat, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnviborg-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Friluftsrådet regionalafdeling, ajj-7600@webspeed.dk
- Viborg kommune, anbs@viborg.dk
- Hammershøj Teglværk, Kresten Hansen, keh@randerstegl.dk
- Keld Lanng, Kvorning Møllevvej 21, 8830 Tjele

Side 25

H. Bilag

- A. VVM-Screening
- B. Kortrids i 1: 2.000 over det ansøgte graveområde
- C. VVM-anmeldelsen
- D. Screeningsafgørelse